

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 6Tost/8/2019
Identifikačné číslo spisu: 9517100204
Dátum vydania rozhodnutia: 27. februára 2019
Meno a priezvisko: JUDr. Gabriela Šimonová
Funkcia:
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:9517100204.3

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Šimonovej a sudcov JUDr. Štefana Michálíka a JUDr. Martina Piovartsyho v trestnej veci proti obvinenému P. P. a spol. pre obzvlášť závažný zločin legalizácie príjmu z trestnej činnosti podľa 233 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. a), ods. 3 písm. c), ods. 4 písm. a), písm. c) Tr. zák. a iné, na neverejnom zasadnutí konanom 27. februára 2019 v Bratislave o sťažnosti obvineného C. P. proti uzneseniu sudcu pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica z 15. februára 2019, sp. zn. 4Tp/26/2017, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 194 ods. 1 písm. a) Tr. por. napadnuté uznesenie sa zrušuje.

Podľa § 80 ods. 1 písm. b), písm. c) Tr. por. prijíma písomný sľub obvineného C. P., nar. XX. Y. XXXX v W., súčasne nahrádza jeho väzbu dohľadom probačného a mediačného úradníka a prepúšťa ho na slobodu.

Podľa § 80 ods. 2 Tr. por. ukladá obvinenému C. P. povinnosť oznámiť policajtovi, prokurátorovi alebo súdu, ktorý vedie konanie, každú zmenu miesta bydliska.

Podľa § 82 ods. 1 písm. a), b), h) Tr. por. ukladá obvinenému C. P.:

- zákaz vycestovania do zahraničia,
- zákaz vykonávať podnikateľskú činnosť v rozsahu upravenom zák. č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov a zák. č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov, ako aj činnosť štatutárneho alebo iného orgánu obchodnej spoločnosti a družstva a inak zastupovať akéhokoľvek podnikateľa,
- zákaz styku a kontaktu s osobami obvinenými uznesením vyšetrovateľa z 13. októbra 2017, sp. zn. ČVS: PPZ-16/NKA-FP-VY-2017, v akejkoľvek forme vrátane kontaktovania prostredníctvom elektronickej komunikačnej služby alebo inými obdobnými prostriedkami, s výnimkou účasti na úkonoch trestného konania.

O d ô v o d n e n i e

Sudca pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu uznesením z 15. februára 2019, sp. zn. 4Tp/26/2017, podľa § 79 ods. 3 Tr. por. zamietol žiadosť obvineného C. P. o prepustenie z väzby na slobodu. Zároveň podľa § 80 ods. 1 písm. b) Tr. por. neprijal písomný sľub obvineného C. P. a podľa § 80 ods. 1 písm. c) Tr. por. jeho väzbu nenahradil dohľadom probačného a mediačného úradníka.

V odôvodnení tohto uznesenia prvostupňový súd konštatoval, že z obsahu predloženého spisového materiálu a doposiaľ zabezpečených dôkazov bol prijatý záver, že od 12.12.2018, kedy sťažnostný súd rozhodol o predĺžení väzby obvineného C. P. do mája 2019, vo vzťahu k dôvodnosti vedeného trestného stíhania, materiálnych a formálnych podmienok väzby, k žiadnej zmene nedošlo. U obvineného naďalej existuje podozrenie, že skutok, za ktorý sa stíhanie vedie, sa stal, má znaky trestného činu a sú dôvody na podozrenie, že skutok spáchal obvinený C. P. a prepustením obvineného na slobodu hrozí, že tento bude v trestnej činnosti naďalej pokračovať.

V závere svojho uznesenia, sudca pre prípravné konanie vyslovil svoj vlastný názor, v ktorom vyslovil, že orgány činné v trestnom konaní nepostupujú dôsledne v súlade s ustanovením § 2 ods. 6 Trestného poriadku, pretože od 28.01.2019 bolo vo veci vykonaných len 5 výsluchov osôb, z toho okrem iného aj obvineného T., a to 07.02.2019, ktorý sa k trestnej činnosti priznal a začal usvedčovať ostatných spoluobvinených, v dôsledku čoho bol následne 12.02.2019 prepustený na slobodu. Vzhľadom na rozsah vyšetrovanej veci je táto aktivita, podľa názoru sudcu pre prípravné konanie, nedostatočná. Pre záver o nedostatočnej aktivite orgánov činných v trestnom konaní svedčí aj obvineným uvádzaná skutočnosť, že u počítača 16 mesiacov zaisteného, bol až 31.01.2019 pribratý znalec, ktorý má znalecky tento počítač skúmať. Keďže sudca pre prípravné konanie bol viazaný vysloveným názorom nadriadeného súdu, že aktivita orgánov činných v trestnom konaní je dostatočná, rozhodol tak, ako je uvedené v napadnutom uznesení, teda: prvostupňový súd nepristúpil k prepusteniu obvineného C. P. z väzby na slobodu, pretože odvolací súd opakovane judikuje, že aktivita orgánov činných v trestnom konaní je dostatočná a tento právny názor je pre neho záväzný.

Ihneď po vyhlásení tohto uznesenia podal proti nemu obvinený C. P. sťažnosť, ktorú dodatočne písomne odôvodnil prostredníctvom svojho obhajcu JUDr. Gerharda Zvoláneka. V písomných dôvodoch sťažnosti uviedol, že každá žiadosť sa má prejednať osobitne a dôvody zamietnutia žiadosti sa nemôžu paušalizovať s poukazom na rozhodnutie odvolacieho Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Vyjadril nesúhlas s názorom prokurátora, ktorý používa pri jeho osobe ako obvineného, nikým a ničím nepreukázaný prívlastok, že sa u neho jedná o člena z najvyšších kruhov riadenia. Takto nikto nikdy nevypovedal voči jeho osobe, ani prepustený obvinený PhDr. P., ani obvinení Q. T. a G. H., ktorí boli taktiež prepustení z väzby na slobodu. Nevypovedali tak ani neprepustení obvinení bratia T. a G. K., ani obvinení Q. P. a Y.. V závere svojej sťažnosti obvinený vyjadril nesúhlas s názorom prokurátora, že jednotlivé dôkazy v tomto štádiu trestného konania dostatočne preukazujú jeho účasť na trestnej činnosti. Podľa názoru obvineného, väzba nemá slúžiť na účel prinútenia obvinených, aby sa priznávali k trestnej činnosti, ako na to prokurátor poukazuje u obvinených G. H., PhDr. P. a teraz Q. T., ktorých prepustil, keď sa priznali. No, ak niekto nepáchal trestnú činnosť a odmieta sa k tomu priznať, ako je to v prípade jeho osoby, prokurátor trvá stále na väzobnom stíhaní. V závere odôvodnenia svojej sťažnosti poukázal obvinený na formálnosť rozhodnutia prvostupňového súdu, ktorý sám konštatuje, že postup a aktivita orgánov činných v trestnom konaní nezodpovedá komplikovanosti tejto veci, avšak obvineného z väzby neprepustil s poukazom na názor odvolacieho súdu. Obvinený C. P. preto navrhol, aby najvyšší súd zmenil uznesenie sudcu pre prípravné konanie, prepustil ho z väzby na slobodu, prijal jeho písomný sľub a nahradil väzbu dohľadom probačného a mediačného úradníka.

Najvyšší súd ako nadriadený súd preskúmal na podklade uvedenej sťažnosti, ktorá bola podaná oprávnenou osobou včas, podľa § 192 ods. 1 písm. a), b) Tr. por. správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť ako i konanie predchádzajúce týmto výrokom. V rámci tohto prieskumu sa zameral najvyšší súd v prvom rade na to, či sťažnosťou napadnuté uznesenie je výsledkom procesne predpísaného konania. Zistil pritom, že žiadosť obvineného o prepustenie z

väzby na slobodu - spolu s písomným sľubom bola doručená prokurátorovi 04.02.2019. Ten jej nevyhovel a 07.02.2019 ju so svojim stanoviskom, ktoré bolo doručené aj obvinenému a jeho obhajcovi, predložil sudcovi pre prípravné konanie, ktorý sťažovateľa v prítomnosti zastupujúcej obhajkyne JUDr. Gabriely Čechovej 15. februára 2019 vypočul a napadnutým uznesením rozhodol o jeho väzbe.

Možno teda konštatovať, že prvostupňový súd v konaní, ktoré napadnutému uzneseniu predchádzalo, rešpektoval právo sťažovateľa na obhajobu a najvyšší súd nezistil ani žiadne iné podstatné chyby tohto konania, ktoré by bez ďalšieho odôvodňovali zrušenie predmetného rozhodnutia. Po zistení, že boli splnené všetky formálno-procesné podmienky na rozhodnutie o žiadosti obvineného C. P. o prepustenie z väzby na slobodu (§ 72 ods. 2, § 79 ods. 3 Tr. por.), skúmal najvyšší súd, či sú zároveň dané materiálne podmienky pre ďalšie obmedzenie osobnej slobody obvineného väzbou; v prvom rade to, či doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutky, pre ktoré bolo začaté trestné stíhanie, boli spáchané, majú znaky konkrétnych trestných činov a či je stále dané podozrenie, že tieto mal spáchať obvinený (§ 71 ods. 1 Tr. por.).

Vzhľadom na neustále sa opakujúce obsahovo totožné námietky obvineného C. P., ktorými spochybňuje dôvodnosť svojho trestného stíhania, najvyšší súd opätovne upriamuje pozornosť sťažovateľa na to, že pri rozhodovaní o väzbe súdy nerozhodujú o jeho vine, resp. nevine, ale posudzujú len to, či v danom štádiu trestného konania zistené skutočnosti dostatočne odôvodňujú podozrenie, že konkrétna osoba je páchatelom skutku, v ktorom sa vidí trestný čin.

Obvinený C. P. je aktuálne trestne stíhaný za zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Tr. zák., za pokračovací zločin skrátene dane a poistného § 276 ods. 1, ods. 2 písm. c), ods. 4 Tr. zák. [obvinený C. P. ako organizátor podľa § 21 ods. 1 písm. a) Tr. zák.] a za obzvlášť závažný zločin legalizácie príjmu z trestnej činnosti podľa § 233 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. a), ods. 3 písm. c), ods. 4 písm. a), c) Tr. zák., ktorých podstata má spočívať vo vystavovaní nadhodnotených alebo úplne fiktívnych faktúr za reklamné služby s cieľom znížiť daňový základ u tzv. konečných odberateľov, ktorým mali byť na základe takto vystavených faktúr zaplatené finančné prostriedky po odrátaní vopred dohodnutej provízie vracané.

Pokiaľ súd prvého stupňa spochybňuje v tejto súvislosti rýchlosť postupu orgánov činných v trestnom konaní, najvyšší súd sa s jeho výhradami v tomto štádiu konania, v zhode s názorom sudcu pre prípravné konanie, stotožňuje a zároveň dodáva: Väzba je len zaisťovacím úkonom a nie represívnym, a ak je možné ju nahradiť iným spôsobom, v tomto prípade písomným sľubom obvineného, že povedie riadny život, najmä že sa nedopustí trestnej činnosti a že splní povinnosti a dodrží obmedzenia, ktoré sa mu uložia, má najvyšší súd za to, že s prihliadnutím na okolnosti konkrétneho prípadu by mal mať takýto postup prednosť pred väzobným stíhaním.

Najvyšší súd Slovenskej republiky zaoberajúc sa možnosťou nahradenia väzby obvineného písomným sľubom podľa § 80 ods. 1 písm. b/ Trestného poriadku, dospel k záveru, že v konkrétnom prípade na to sú splnené zákonné podmienky. Prostriedky nahrádzajúce väzbu, písomný sľub nevynímajúc, sú viazané na výnimočnosť takého postupu z hľadiska osoby obvineného a povahy prejednávaného prípadu. Základným hľadiskom je vyváženosť, alebo nevyváženosť týchto opatrení vo vzťahu k dôvodnej obave, v konkrétnom prípade, možnosti pokračovania v páchaní trestnej činnosti obvineným.

Vychádzajúc z uvedeného najvyšší súd uzatvára, že u obvineného C. P. stále pretrváva dôvodné podozrenie, že sa mal podieľať na spáchaní skutkov, pre ktoré je trestne stíhaný. U obvineného C. P. dospel sťažnostný súd k záveru, že ďalšie trvanie preventívnej väzby, v ktorej sa nachádza o 13.10.2017, nie je nevyhnutné a jej účel je už v tomto štádiu trestného stíhania možné dosiahnuť i miernejšími prostriedkami, konkrétne písomným sľubom obvineného a dohľadom probačného a mediálneho úradníka, a to za súčasného uloženia vo výroku uvedených primeraných obmedzení a povinností.

Z týchto dôvodov najvyšší súd na podklade sťažnosti obvineného C. P. zrušil napadnuté uznesenie vo výrokoch týkajúcich sa tohto sťažovateľa, prijal jeho písomný sľub, súčasne nahradil jeho väzbu dohľadom probačného a mediačného úradníka, uložil mu primerané obmedzenia a povinnosti a prepustil ho na slobodu.

Poučenie :

Proti tomuto uzneseniu nie je sťažnosť prípustná.